

ΒΟΪΣΚΑ

το παρελθόν... αλλιώς

«Το παρελθόν αλλιώς. Σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς»

Διαδικτυακό συνέδριο στο πλαίσιο του έργου «ΒΟΪΣΚΑ (VOESKA): Ανοιχτή καινοτομία
για την τεκμηρίωση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος στην Άρτα»

07.09.2023

ΟΜΙΛΙΕΣ - ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

Εισαγωγή

ΒΟΙΣΚΑ: Το ερευνητικό έργο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας

Το πρόγραμμα «Ανοιχτή καινοτομία για την τεκμηρίωση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος στην Άρτα» με το όνομα ΒΟΪΣΚΑ, αποτελεί μια σύγχρονη ψηφιακή προσέγγιση στην τεκμηρίωση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της Άρτας.

Έχει ως αντικείμενο τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ενός εξελιγμένου διαδικτυακού τεχνολογικού συστήματος, πλατφόρμας, η οποία βασίζεται σε ένα ψηφιακό αποθετήριο, μία βάση δεδομένων στο διαδίκτυο, που θα παρέχει ελεύθερη και χωρίς περιορισμό πρόσβαση στο επιστημονικό και ερευνητικό υλικό. Θα τροφοδοτεί, επίσης, τις καινοτόμες εφαρμογές που παράχθηκαν στο πλαίσιο του έργου, όπως η εικονική έκθεση και η εικονική περιήγηση, η ψηφιακή αφήγηση, οι επιστολές από το παρελθόν και οι δράσεις παιχνιδιών.

Βαρβάρα Ν. Παπαδοπούλου, Δρ. Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη ΕΦΑ Άρτας &

Έργα καινοτομίας στον χώρο του πολιτισμού ως μέσο για την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέρος 1ο

Τα έργα καινοτομίας της ΕΦΑ Άρτας

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας, έχοντας στην αρμοδιότητά της μεγάλο αριθμό μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, το Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας και την Παρηγορήτισσα που λειτουργεί ως μουσείο, εκμεταλλεύτηκε από νωρίς τις δυνατότητες που προσφέρει η καινοτομία στην ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος της Άρτας.

Συνέπεια αυτού είναι η υλοποίηση σε συνεργασία με άλλους φορείς τεσσάρων έργων, τα οποία εφαρμόζουν καινοτόμα μεθοδολογία και αξιοποιούν σύγχρονα τεχνολογικά εργαλεία προκειμένου να συγκεντρώσουν την επιστημονική πληροφορία ψηφιακά, ώστε όλοι να έχουν πρόσβαση σε αυτή. Τα έργα αυτά ξεκίνησαν να υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στόχος της δράσης είναι η υλοποίηση έργων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, εμβληματικού χαρακτήρα, με την ανάπτυξη προϊόντων, υπηρεσιών, μεθόδων, πρωτότυπων ερευνητικών διατάξεων, νέων τεχνολογιών ή άλλων καινοτόμων εφαρμογών και διαδικασιών με πυλώνες παρέμβασης τη διάγνωση, συντήρηση, τεκμηρίωση και ανάδειξη μνημείων, έργων τέχνης, αντικειμένων και άλλων ιστορικών στοιχείων πολιτισμού.

Στην παρούσα ανακοίνωση θα γίνει συνοπτική παρουσίαση των ερευνητικών προγραμμάτων, στα οποία συμμετέχει η Εφορεία Αρχαιοτήτων Άρτας.

Θεοδώρα Κοντογιάννη, Αθανάσιος Αρκουμάνης

Αρχαιολόγοι ΕΦΑ Άρτας

E-mail: efaart@culture.gr

Τηλ.: 26810 24636

Η επαυξημένη τεκμηρίωση της Συλλογής του Βοΐσκα

Στο πλαίσιο του έργου Βοΐσκα χρησιμοποιήθηκε ένα μοντέλο τεκμηρίωσης για την πολιτιστική κληρονομιά που, εκτός από περιγραφικά χαρακτηριστικά αντικειμένων

και χώρων, επιτρέπει την προσθήκη στην τεκμηρίωση στοιχείων που προβάλλουν βαθύτερες πτυχές της ερμηνείας των ευρημάτων και των μνημείων. Στα πεδία τεκμηρίωσης προστέθηκαν το ερμηνευτικό πλαίσιο και δύο τύποι ερωτήσεων, ερωτήσεις αναστοχασμού και ερωτήσεις περιεχομένου. Επιπλέον, διαμορφώθηκε λεξιλόγιο λέξεων-κλειδιών σύμφωνα με τον χαρακτήρα της συλλογής των τεκμηρίων και ορίστηκαν γενικότεροι κανόνες για την, κατά το δυνατόν, εξασφάλιση της ομοιομορφίας της τεκμηρίωσης. Η “επαύξηση” αυτή δημιουργήθηκε με στόχο να δώσει το έναυσμα για την δημιουργία εμπειριών πολιτιστικής κληρονομιάς που να κινητοποιήσουν συναισθηματικά το κοινό και να το φέρουν πιο κοντά στο παρελθόν. Η προσθήκη των επιπλέον πεδίων τεκμηρίωσης απευθύνεται κυρίως σε δημιουργούς περιεχομένου, όπως συγγραφείς, σχεδιαστές πολιτιστικών εμπειριών ή και εκπαιδευτικούς. Φιλοδοξεί να τους προσφέρει τα εργαλεία που χρειάζονται για τη δημιουργία τέτοιων εμπειριών, να τους δώσει “ιδέες” για τον σχεδιασμό μαθημάτων για τους μαθητές τους, ιστοριοκεντρικών αφηγήσεων κλπ. Παρά την αρχική της στόχευση σε συγκεκριμένη ομάδα τελικών αποδεκτών, αποτελεί μία πρόταση για την αλλαγή του τρόπου παρουσίασης των διαδικτυακών συλλογών πολιτιστικής κληρονομιάς γενικά, στην προσπάθεια αυτές να προσελκύσουν ευρύτερο κοινό. Στην παρούσα ανακοίνωση θα γίνει περιγραφή του περιεχομένου της επαυξημένης τεκμηρίωσης και των προκλήσεων που κρύβει η διαδικασία δημιουργίας της. Τέλος, θα παρουσιαστούν συνοπτικά τα αρχικά αποτελέσματα της αξιολόγησής της.

Μυρτώ Κουκούλη - Ερευνήτρια του Ερευνητικού Κέντρου Αθηνά

Κατερίνα Σέρβη, Λαμπρινή Παπαστράτου, Νατάσα Μιχαηλίδου, Μελπομένη Καρτά,
Ακριβή Κατηφόρη, Δέσποινα Τσιαφάκη

E-mail: mkoukouli@athenarc.gr

Τηλ.: 6945545905

CAnTi

Το CAnTi, με την σύμπραξη πέντε φορέων στοχεύει στην επέκταση, βελτίωση και εμπλουτισμό των εργασιών συντήρησης στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης της Τίρυνθας αφού περιλαμβάνει διαδικασίες συντήρησης-στερέωσης-